

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERAS

**ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS LYGIŲ
GALIMYBIŲ POLITIKOS ĮGYVENDINIMO IR VYKDYMO PRIEŽIŪROS PRINCIPŲ
ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ APRAŠO PATVIRTINIMO**

2018 m. sausio 5 d. Nr. 1V-23

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 26 straipsnio 6 dalimi:

1. T v i r t i n u Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos lygių galimybių politikos įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros principų įgyvendinimo priemonių aprašą (pridedama).
2. P a v e d u Bendrajam departamentui elektroninėmis priemonėmis supažindinti su šiuo įsakymu visus Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis, bei paskelbti šį įsakymą Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos interneto svetainėje.

Vidaus reikalų ministras

Eimutis Misiūnas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos vidaus reikalų
ministro 2018 m. sausio 5 d.
įsakymu Nr. 1V-23

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS LYGIŲ GALIMYBIŲ
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO IR VYKDYMO PRIEŽIŪROS PRINCIPŲ
ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ APRAŠAS**

1. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos lygių galimybių politikos įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros principų įgyvendinimo priemonių aprašas (toliau – Aprašas) nustato lygių galimybių politikos įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros principų įgyvendinimo priemones Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijoje (toliau – ministerija) bei šių priemonių įgyvendinimo tvarką.

2. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatyme ir Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme.

3. Ministerijoje esant bet kokiems tarnybos (darbo) santykiams su ministerijos valstybės tarnautojais ar darbuotojais, dirbančiais pagal darbo sutartis (toliau visi kartu – darbuotojai), tiesioginė ir netiesioginė diskriminacija, priekabiavimas, seksualinis priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, narystės politinėje partijoje ar asociacijoje, religijos, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, ketinimo turėti vaiką (vaikų) pagrindu, dėl aplinkybių, nesusijusių su darbuotojų dalykinėmis savybėmis, ar kitais įstatymuose nustatytais pagrindais yra draudžiami.

4. Ministerija, neatsižvelgdama į lytį, rasę, tautybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, etninę priklausomybę, religiją, ketinimo turėti vaiką (vaikų) pagrindą ar kitus įstatymuose numatytus pagrindus, privalo:

4.1. priimant į darbą ministerijoje, taikyti vienodus atrankos kriterijus ir sąlygas, išskyrus įstatymų nustatytus apribojimus dėl amžiaus, įstatymų nustatytą reikalavimą mokėti valstybinę kalbą ir įstatymų nustatytas dėl pilietybės taikomas skirtingas teises;

4.2. sudaryti ministerijos darbuotojams vienodas darbo sąlygas, galimybes tobulinti kvalifikaciją, siekti profesinio tobulėjimo, persikvalifikuoti, įgyti praktinės darbo patirties, taip pat teikti darbuotojams vienodas lengvatas;

4.3. naudoti vienodus darbo vertinimo kriterijus ir vienodus atleidimo iš darbo kriterijus;

4.4. už tokį patį ir vienodos vertės darbą mokėti vienodą darbo užmokestį;

4.5. imtis priemonių, kad darbuotojas darbo vietoje nepatirtų priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo ir nebūtų duodami nurodymai diskriminuoti, taip pat nebūtų persekiojamas ir būtų

apsaugotas nuo priešiško elgesio ar neigiamų pasekmių, jeigu pateikia skundą dėl diskriminacijos ar dalyvauja byloje dėl diskriminacijos;

4.6. imtis tinkamų priemonių, kad neįgaliesiems būtų sudarytos sąlygos gauti ministerijoje darbą, dirbti, siekti karjeros arba mokytis, taip pat pritaikytos tinkamai patalpos, jeigu dėl tokių priemonių nebus neproporcingai apsunkinamos ministerijos pareigos.

5. Įgyvendindama Aprašo 4.1 papunktyje numatytą priemonę, ministerija:

5.1. užtikrina, kad priimant į darbą ministerijoje visiems siekiantiems dirbti asmenims būtų taikomi vienodi atrankos kriterijai pagal konkrečiam darbui nustatytus reikalavimus ir atrankos kriterijus;

5.2. užtikrina, kad visiems ministerijoje siekiantiems dirbti asmenims būtų taikomos vienodos sąlygos priimant į konkrečias pareigas;

5.3. priimant į darbą ministerijoje vertinami tik siekiančio dirbti ministerijoje asmens gebėjimai ir kvalifikacija pagal konkrečiam darbui nustatytus reikalavimus;

5.4. užtikrinti, kad informacija apie priėmimą į laisvas pareigas ministerijoje būtų prieinama visiems ir skelbiama ministerijos interneto svetainėje;

5.5. užtikrina, kad skelbimuose apie laisvas darbo vietas nebūtų reikalavimų, suteikiančių pirmenybę lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, ketinimo turėti vaiką (vaikų) pagrindu;

5.6. informuoja darbuotojus, atsakingus už kandidatų atranką, kad jie privalo laikytis lygių galimybių principų; esant galimybei pokalbyje su kandidatu dalyvauja bent du darbuotojai, atsakingi už kandidatų atranką;

5.7. užtikrina, kad visi klausimai, užduodami kandidatams, būtų susiję tik su atrankos kriterijais; konkurso komisijos nariai negali užduoti jokių klausimų apie kandidato lytį, amžių, lytinę orientaciją, socialinę padėtį, negalią, rasę ar etninę priklausomybę, religiją, įsitikinimus ar tikėjimą, ketinimą turėti vaiką (vaikų), daryti prielaidų apie kandidato vaidmenį namuose ir šeimoje, tiek, kiek tai tiesiogiai nesusiję su Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme ar Lietuvos Respublikos darbo kodekse numatytų garantijų taikymu darbuotojui.

6. Įgyvendindama Aprašo 4.2 papunktyje numatytą priemonę, ministerija:

6.1. užtikrina, kad, nepaisant darbuotojų užimamų pareigų ar statuso, kiekvienam darbuotojui būtų įrengta darbo vieta, jis būtų aprūpintas darbo priemonėmis;

6.2. užtikrina, kad ministerijos vidaus tvarkos taisyklės bei kiti teisės aktai, nustatantys ministerijos bendras taisykles ar darbo organizavimą, nustatytų vienodas sąlygas visiems darbuotojams;

6.3. sudaro vienodas sąlygas ir skatina darbuotojus kelti kvalifikaciją, siekti profesinio mokymo, persikvalifikuoti, įgyti praktinio darbo patirties;

6.4. užtikrina, kad, jeigu darbuotojams teikiamos lengvatos, tai jos teikiamos visiems šias lengvatas galintiems ir norintiems gauti darbuotojams.

7. Įgyvendindama Aprašo 4.3 papunktyje numatytą priemonę, ministerija:

7.1. užtikrina, kad metiniai darbuotojų veiklos vertinimai būtų atliekami vadovaujantis ir taikant vienodus kriterijus visiems darbuotojams neatsižvelgiant į darbuotojų lytį, rasę, tautybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, etninę priklausomybę, religiją, ketinimą turėti vaiką (vaikų) ar kitas aplinkybes, kurios nėra susijusios su darbuotojo kvalifikacija, darbo pareigų vykdymu, profesiniais pasiekimais ar asmeniniais darbo rezultatais;

7.2. užtikrina, kad atleidžiant iš darbo būtų vadovaujama vienuodais atleidimo iš darbo kriterijais neatsižvelgiant į darbuotojų lytį, rasę, tautybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, etninę priklausomybę, religiją, ketinimą turėti vaiką (vaikų) ar kitas aplinkybes, kurios nėra susijusios su darbuotojo kvalifikacija, darbo pareigų vykdymu, profesiniais pasiekimais ar asmeniniais darbo rezultatais, išskyrus atvejus, kai tai tiesiogiai susiję su Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme ar Lietuvos Respublikos darbo kodekse numatytų garantijų taikymu darbuotojui.

8. Įgyvendindama Aprašo 4.4 papunktyje numatytą priemonę, ministerija:

8.1. nustatydamą darbo užmokestį konkrečioms darbuotojams vadovaujasi objektyviais kriterijais, susijusiais su darbuotojo kvalifikacija, darbuotojui tenkančios atsakomybės laipsniu, atliekamų darbų pobūdžiu, pasiektais rezultatais ir kitais objektyviais kriterijais; nustatant darbo užmokestį draudžiama atsižvelgti į darbuotojo lytį, rasę, tautybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, etninę priklausomybę, religiją, ketinimą turėti vaiką (vaikų) ar kitas aplinkybes, kurios nėra susijusios su darbuotojo kvalifikacija, darbuotojui tenkančios atsakomybės laipsniu, atliekamų darbų pobūdžiu, pasiektais rezultatais ir kitais objektyviais kriterijais;

8.2. užtikrina, kad visiems darbuotojams už tą patį ar lygiavertį darbą būtų mokamas toks pats atlyginimas neatsižvelgiant į darbuotojo lytį, amžių, lytinę orientaciją, socialinę padėtį, negalią, rasę ar etninę priklausomybę, ketinimą turėti vaiką (vaikų), religiją, įsitikinimus ar tikėjimą; toks pats darbas reiškia atlikimą darbo veiklos, kuri pagal objektyvius kriterijus vienoda ar panaši į kitą darbo veiklą tiek, kad abu darbuotojai gali būti sukeisti vietomis be didesnių darbdavio sąnaudų; lygiavertis darbas reiškia, kad jis pagal objektyvius kriterijus yra ne mažesnės kvalifikacijos ir ne mažiau reikšmingas darbdaviui siekiant savo veiklos tikslų, negu kitas palyginamasis darbas.

9. Įgyvendindama Aprašo 4.5 papunktyje numatytą priemonę, ministerija:

9.1. organizuoja darbuotojų mokymus, kurie gerina darbuotojų supratimą apie diskriminacijos ir išankstinių nuostatų, susijusių su lytimi, rase, tautybe, kalba, kilme, socialine padėtimi, tikėjimu, įsitikinimais ar pažiūromis, amžiumi, lytine orientacija, negalia, etnine priklausomybe, religija, ketinimu turėti vaiką (vaikų), paplitimą ir kenksmingumą;

9.2. supažindina darbuotojus su diskriminacijos tiesiogine ir netiesiogine prigimtimi ir sąlygomis, kada ji gali atsirasti ir kaip jos galima išvengti;

9.3. supažindina darbuotojus su galiojančiais teisės aktais bei jų taikymu lygių galimybių srityje;

9.4. nevaržo darbuotojų ir kandidatų į laisvas darbo vietas, kurie mano, kad jų lygios galimybės yra pažeidžiamos ar jie yra diskriminuojami, teisės kreiptis į Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybą ir nurodyti asmenį, kuris galimai pažeidžia darbuotojo teises ar jį diskriminuoja;

9.5. gavusi darbuotojo ar kandidato į laisvą darbo vietą skundą dėl lygių galimybių pažeidimo ar diskriminacijos, tokį skundą nedelsdama perduoda nagrinėti Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai;

9.6. imasi priemonių ir užtikrina, kad darbuotojas, pateikęs skundą dėl diskriminacijos, liudijantis ar dalyvaujantis byloje dėl diskriminacijos, būtų apsaugotas nuo priešiško elgesio ar neigiamų pasekmių ministerijoje;

9.7. galimo lygių galimybių pažeidimo ar diskriminacijos tyrimo metu bendradarbiauja su tyrimą atliekančiomis institucijomis, teikia visą turimą informaciją, kuri yra reikšminga galimam pažeidimui ištirti.

10. Įgyvendindama Aprašo 4.6 papunktyje numatytą priemonę, ministerija:

10.1. užtikrina, kad neįgaliems kandidatams, kurie tai nurodys kreipdamiesi dėl laisvos darbo vietos ministerijoje, būtų sudaromos atitinkamos sąlygos konkurso metu (pvz., tinkamai pritaikytos patalpos), jeigu dėl tokių priemonių nebus neproporcingai apsunkinamos ministerijos pareigos;

10.2. sudaro neįgaliems darbuotojams tinkamas darbo sąlygas: pritaiko pagal jų poreikius darbo vietas, aprūpina reikiamomis darbo priemonėmis, jeigu dėl tokių poreikių ar priemonių nebus neproporcingai apsunkinamos ministerijos pareigos;

10.3. sudaro sąlygas ir skatina neįgalius darbuotojus kelti kvalifikaciją, siekti profesinio mokymo, persikvalifikuoti, įgyti praktinio darbo patirties.
